

Bsc algebra2 gyakorlat
Hetedik feladatsor (8. prezentáció)

1. Legyen $A = ((a_{ij})) \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$ és $u^T = (x_1, x_2, x_3)$. Számítsuk ki az $u^T A u$ szorzatot.
2. Írjuk föl az alábbi kvadratikus alakok szimmetrikus mátrixát, hozzuk őket négyzetösszeg alakra, és határozzuk meg a karakterüket: $x^2 + y^2$, $x^2 - y^2$, xy , $x^2 - 2xy + y^2$, $x^2 - xy + y^2$, $x^2 - 3xy + y^2$, $x^2 + xy$, $-x^2 + 10xy - y^2 - z^2$, $xy + yz$, $xy + yz + xz$, $-x^2 + 2xy + 2xz$.
3. Négyzetösszeg alakú-e az $x^2 + y^2 + (x + y)^2 = (\sqrt{3}x)^2 + (\sqrt{3}y)^2 - (x - y)^2$ kvadratikus alak? Mi a karaktere (és az értékkészlete)?
4. Legyen $A = ((a_{ij})) \in \mathbb{C}^{3 \times 3}$, $u^T = (x_1, x_2, x_3)$ és $v^T = (y_1, y_2, y_3)$. Számítsuk ki az $u^* A v$ mátrix-szorzatot, továbbá a $\langle A^* u, v \rangle$ és $\langle u, A v \rangle$ skaláris szorzatokat.
5. (**) Tekintsük a $-3x\bar{x} + 4ix\bar{y} - 4i\bar{x}y + 3y\bar{y} - z\bar{z}$ kvadratikus alakot $\mathbb{C}$ felett. Írjuk fel a mátrixát, transzformáljuk négyzetösszeggé, végül határozzuk meg a karakterét.
6. (**) Igazoljuk, hogy minden komplex bilineáris függvény egyértelműen írható $B_1 + iB_2$ alakban, ahol B_1 és B_2 Hermite-féle.
7. (**) Legyen Q kvadratikus alak egy valós feletti vektortéren, $e_1, \dots, e_n$ egy Q -ortogonális bázis, és $U = \langle e_i \mid Q(e_i) > 0 \rangle$, $V = \langle e_i \mid Q(e_i) \geq 0 \rangle$, $W = \langle e_i \mid Q(e_i) = 0 \rangle$. E három altér közül melyek függetlenek az $e_1, \dots, e_n$ bázistól?
8. (**) Mely valós szimmetrikus bilineáris függvényekre eleme minden nem nulla vektor egy ortogonális bázisnak?
9. (**) Legyen B nem elfajuló bilineáris függvény egy V euklideszi téren. (Ez azt jelenti, hogy minden $v \neq 0$ -hoz van w , hogy $B(v, w) \neq 0$, és olyan u is, hogy $B(u, v) \neq 0$.) Igaz-e, hogy tetszőleges $v_1, \dots, v_n$ vektorok akkor és csak akkor lineárisan függetlenek, ha a $|((B(v_i, v_j)))|$ úgynevezett Gram-determináns nullától különböző?
10. (**) Legyen B szimmetrikus bilineáris függvény egy (véges dimenziós), K test fölötti V vektortéren, $U \leq V$ pedig egy tetszőleges altér. Igazoljuk az alábbiakat:
  - (1) $\dim U + \dim U^\perp \geq \dim V$ mindig, és ha B nem elfajuló, akkor egyenlőség áll fenn.
  - (2) $U \subseteq (U^\perp)^\perp$ és ha B nem elfajuló, akkor egyenlőség van.
11. (**) Legyen B egy bilineáris függvény. Bizonyítsuk be, hogy $u \perp_B v$ akkor és csak akkor szimmetrikus reláció, ha B szimmetrikus vagy alternáló. Mi a helyzet $\mathbb{C}$ fölött?
12. (**) A $P_n(x)$ Legendre-polinomok a következőképpen vannak definiálva:

$$P_0(x) := 1, \quad P_n(x) := \frac{1}{2^n n!} \frac{d^n ((x^2 - 1)^n)}{dx^n} \quad (n \geq 1).$$

Igazoljuk, hogy $\mathbb{R}[x]$ -ben ezek ortogonális rendszert alkotnak az $(f, g) := \int_{-1}^1 f(t)g(t)dt$ skaláris szorzatra. Bizonyítsuk be, hogy $P_n(1) = 1$ minden n -re, továbbá hogy $P_n(x)$ -nek pontosan n különböző valós gyöke van, amelyek mind a $(-1, 1)$ nyílt intervallumba esnek.

13. (**) Keressünk olyan skaláris szorzást az $\mathbb{R}[x]$ vektortéren, melyre a $T_n(\cos \alpha) = \cos n\alpha$ képlettel definiált Csebisev-polinomok ortogonális rendszert alkotnak.